

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА

В умовах динамічного розвитку науки та техніки, нестабільної політичної, соціально-економічної ситуації, широкої інформатизації та діджиталізації бізнес-середовища, ускладнень дій та бажань споживачів, конкурентів, ринкових агентів, управлінцям необхідно прикладати значних зусиль для стабільності існування підприємств та збереження їх конкурентоспроможності.

Стратегічне управління – це складний та динамічний процес прийняття та виконання прийнятих управлінських рішень, центральною ланкою якого є стратегічний вибір, який ґрунтується на використанні потенціалу підприємства, орієнтується на довгострокові конкурентні переваги на ринку при своєчасному коригуванні цілей функціонування, які співвідносяться з можливостями та загрозами зовнішнього середовища, у якому розвивається підприємство [1, с. 13]. Основне його призначення – концептуалізація ринкової кон'юнктури, параметрів та ситуацій, що виникають у процесі реалізації економічних інтересів підприємства (рис. 1).

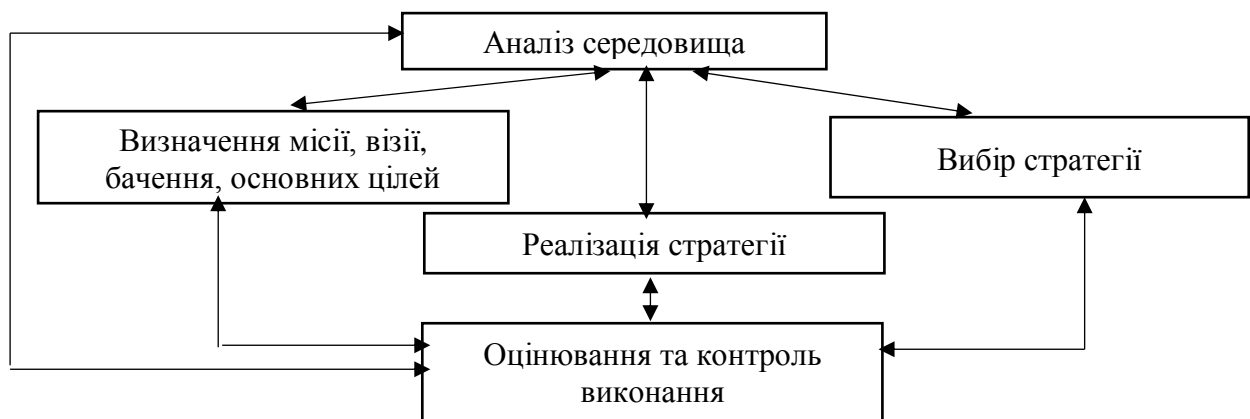

Рис. 1. Структура стратегічного управління

На сьогодні, стратегічне управління – це важливий фактор успішного виживання підприємства у складних ринкових умовах, при цьому, на деяких вітчизняних підприємствах спостерігається відсутність стратегічного бачення, що в більшості призводить до поразки в конкурентній боротьбі, та виявляється у двох основних формах. У першому випадку, діяльність підприємства планується менеджерами на основі того, що зовнішнє середовище або взагалі не буде змінюватися, або ж у ньому не буде відбуватися значних змін, а це першочергова ознака нестратегічного

управління. Безумовно, бачення довгострокової перспективи – дуже важлива складова стратегічного управління, однак це не означає екстраполяції існуючої практики та існуючого стану на багато років вперед. Другою «помилковою» формою стратегічного управління є розроблення програми дій, яка починається з аналізу внутрішніх можливостей та наявних ресурсів підприємства. При такому підході дуже часто виявляється, що підприємство не здатне досягати визначених цілей, адже даний процес залежить від можливостей, бажань та потреб основних клієнтів, а також від поведінки конкурентів.

На основі наведеної інформації можна сформулювати такий висновок: будь-якому менеджеру необхідно починати планувати діяльність підприємства, в першу чергу, із аналізу внутрішніх ресурсів та можливостей їх раціонального використання для реалізації сформульованої стратегії розвитку підприємства.

Діяльність менеджерів, яка керується принципом «тільки сьогодні», є безперспективною та може призвести до банкрутства, тому, окрім стратегічного планування слід приділяти значну увагу питанню діагностики даного процесу, щоб уникнути катастрофічних наслідків як для самого підприємства, так і для макроекономічної рівноваги [2, с. 389] . Під час реалізації стратегічного менеджменту слід враховувати, що стратегічному управлінню, окрім очевидних переваг, притаманні обмеження та недоліки, серед яких: залучення додаткових зусиль, витрат часу та ресурсів та ін.

Так, задля ефективного процесу відновлення сучасної системи управління розвитком енергетичного ринку України необхідно запроваджувати системи стратегічного управління (на основі сценарного моделювання ринків) та засади ресурсного менеджменту в управлінні видобувною галуззю. Також здійснювати підготовку персоналу до роботи з новими моделями функціонування енергетичних ринків та сучасним науково-технічним забезпеченням.

Отже, встановлено, що важливою складовою вдалого стратегічного управління підприємством є вміння оперативно здійснювати аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища, а також застосовувати різний арсенал методів для визначення відповідної стратегії розвитку та її реалізації.

Література

- 1. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент: підручник. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.*
- 2. Чібісова І.В. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. № 22. С. 389 – 394.*
- 3. Шериньова З. Є. Стратегічне управління: підручник. К: КНЕУ, 2004. 699 с.*